

SISÄLLYSLUETTELO

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esityslista 22.09.2020

Esityslistan kansilehti (Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta)	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjan tarkastajien valinta	3
3 Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi/ JL	4
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lain säädännöksi	6
4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Hyvinkään sairaanhoitoalueen yhteistoimintasopimuksen päivittäminen / JL	38
- Yhteistoimintasopimus ensihoitopalvelun ja ensivastetoiminnan toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueella	39
5 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen osavuosisikatsaus ajalta 1.1. – 31.8.2020 / JL	47
6 Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	57
7 Pelastusjohtajan ajankohtaiskatsaus	58

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan kokous

Aika 22.9.2020 klo 16:30

Paikka Pelastuskeskus, Turbiinitie 14, Vantaa

Kutsutut

Jäsenet		Varajäsenet	
Kostamo Miika, puheenjohtaja, Vantaa		El Issaou Naima , Vantaa	
Nyberg Juha, varapuheenjohtaja, Vantaa		Patshijew Ann-Mari, Vantaa	
Nieminen Seppo, Hyvinkää		Kuosmanen Raija, Hyvinkää	
Riskilä Timo, Hyvinkää		Kostia Niko, Hyvinkää	
Perttu Helinä, Järvenpää		Peltonen Veikko, Järvenpää	
Haapala Päivi, Järvenpää		Haapanen Kari, Järvenpää	
Kauranen Erkki, Kerava		Lindholm Margit, Kerava	
Timonen Paavo, Kerava		Luusalo Anneli, Kerava	
Särkijärvi Tuuli, Mäntsälä		Janhunen Tomi, Mäntsälä	
Toivonen Tero, Mäntsälä		Koski Johanna, Mäntsälä	
Savolainen Timo, Nurmijärvi		Rahijärvi Mariette, Nurmijärvi	
Rouhikoski Kristiina, Nurmijärvi		Uusitalo Ismo, Nurmijärvi	
Ohvo-Harhakoski Mira, Pornainen		Turunen Jukka, Pornainen	
Lahdenperä Tuula, Tuusula		Hagström Jari, Tuusula	
Parkkima Jukka, Tuusula		Juhila Sari, Tuusula	
Muut osallistujat			
Landstedt Jyrki, pelastusjohtaja	esittelijä		
Alho Jorma, pelastuspäällikkö			
Rahikainen Jussi, pelastuspäällikkö			
Tillander Kati, riskienhallintapäällikkö			
Sopanen Marja, ensihoitopäällikkö			
Karhuniemi Terhi, viestintäpäällikkö			
Sandvik Henna, talouspäällikkö			
Ilmonen Mikko, palvelupäällikkö			
Luoma-Frimodig Anne-Mari, sihteeri			

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään todeta läsnä olevat johtokunnan jäsenet ja todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa

3

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi/ JLL

VD/5525/00.04.03/2020

JL/AMLF

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti ja ovat pyytäneet lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausunnot pyydetään 25.9.2020 mennessä.

Lausuntopyynnön mukaan pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja perustetaan sote-maakunnat. Uudistuksessa on hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Lausuntopyynnön mukaan pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistämällä alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluja koko maassa. Näin varmistettaisiin jatkossakin pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon toiminnallinen ja kustannustehokkuus.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin säädettäväksi uuden hallintotason perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat sote-maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaannpanolaki, sote-maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, sote-maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville uusille sote-maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Lausuntopyynnön mukaan luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määräytymistekijät vastaavat sote-maakunnille niiden lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta. Sotemaakuntien laskennallista rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen lausuntopalautteen perusteella.

Nyt lausunnotte tullut kokonaisuus löytyy kaikkine materiaaleineen (yhteensä 1208 sivua) www.lausuntopalvelu.f -sivulta.

Lausuntopyyntö sisältää yhteensä 90 kysymystä ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunnossa on vastattu pelastustoimea ja hallintoa koskeviin kysymyksiin. Lausuntopyyntö on erittäin laaja ja osittain hyvin tekninen ja yksityiskohtainen.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on valmistellut lausunnon kuullen myös Keski-Uudenmaan kuntien johtajia sekä huomioiden myös Uudenmaan pelastuslaitosten lausunnot.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta 22.9.2020

Pelastusjohtajan esitys:

Päätettäneen antaa liitteen mukainen lausunto esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi.

Liite:

- Lausunto esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja sote-maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakuohje 1, oikaisuvaatimus liikelaitoksen johtokunnalle

Lisätiedot:

pelastusjohtaja Jyrki Landstedt, 050 3145385, etunimi.sukunimi(at)vantaa.f

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Taustatiedot

Onko vastaaja

- ☐ kunta
- ☐ sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
- ☐ maakunnan liitto

X muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

- ☐ valtion viranomainen
- ☐ järjestö
- ☐ joku muu

Vastaajatahon virallinen nimi

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Viranomaisille: Lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos liikelaitoksen johtokunta 22.9.2020

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Ei vastausta

2. Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?

Paikallisten pelastuslaitosten haasteiden lisäksi myös pelastustoimen valtakunnallisissa valmisteluissa ja järjestelyissä on suuria haasteita. Näihin voitaisiin vastata jo nykylainsäädännön perusteella ilman tätä uudistustakin, mutta se vaatisi lisäresursseja. Nykytason mukainen pelastustoimen rahoitus ei tule riittämään jatkossa riippumatta siitä, tehdäänkö esitettyä muutosta vai ei. Ilman lisärahoitusta esitetty muutos heikentää pelastustoimen palveluja, koska esitetty pelastustoimen ohjausmekanismi olisi jatkossa nykyistä merkittävästi raskaampi.

Pelastustoimen merkittävät rahoituksen korotuspaineet johtuvat muun muassa kasvaneista ICT-kustannuksista, kuten lakisääteisen korkean turvallisuuden verkon (TUVE) käyttöönotosta, puutteista pelastustoimen palvelutasossa sekä osassa pelastuslaitoksia käytössä olevan varallaolojärjestelmän muutoksista. Esitetyt Indeksitarkistukset eivät riitä kattamaan näitä korotuspaineita.

Esitetty muutos tulee merkittävästi lisäämään valtiojohtoisuutta, koska esitetty pelastustoimen ohjausmekanismi olisi jatkossa nykyistä raskaampi. Esityksessä on nostettu esiin se, että sisäministeriöön tarvitaan lisää resursseja ohjaukseen, kykyä rahoituksen ja pelastustoimen valtakunnallisen suorituskyvyn arviointiin. Näitä sisäministeriön tarvitsemia resursseja ei missään tapauksessa saa vähentää sote-maakuntien pelastustoimen resursseista, sillä vastaavia valmisteluja seuranta-resursseja tarvitaan myös kussakin pelastuslaitoksessa

Pelastustoimi on jo ”maakunnallistettu” vuonna 2004 kun pelastustoimen palvelujen järjestäminen koottiin nyt suunniteltujen sote-maakuntien kokoiisiin kokonaisuuksiin. Näiden suurempien alueiden tuomat synergia- ja resurssihyödyt on jo ulosmitattu pelastustoimessa kuluneen 16 vuoden aikana.

Muually Suomessa esitys mahdollistaa pelastustoimen ja ensihoidon synergian hyödyntämisen Uttamaata paremmin, koska siellä ensihoidon ja pelastustoimen järjestämisvastuu olisi jatkossa samassa oikeushenkilössä (sote-maakunta), jolloin ensihoidon palveluiden tuottaminen olisi mahdollista jatkossakin sote-maakunnan pelastuslaitoksella. Harkinta ensihoidon palveluntuottajasta olisi sote-maakunnalla. Ehdotusta pelastustoimen ja ensihoidon osalta tulisi muuttaa siten, että ensihoidon tuottaminen sote-maakunnissa pelastuslaitosten toimesta olisi velvoittavampaa kuin nyt on esitetty ja näin voitaisiin

varmistaa pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt.

Uudellamaalla esitetään ensihoidon järjestämisvastuun jäämistä HUS-maakuntayhtymälle (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla, 5 § 2. mom. 4. kohta). Tällöin pelastustoimen ensihoidon synergian hyödyntäminen olisi epävarmaa, koska pelastustoimen ja ensihoidon järjestäminen ei olisi samassa oikeushenkilössä, vaan yhteistoiminta perustuisi ilmeisesti jo nyt voimassa olevan terveydenhuoltolain (39 § 2. mom.) mukaiseen sairaanhoitopiirin ja alueen pelastustoimen väliseen yhteistoimintaan. Uudenmaan osalta pelastustoimen ja ensihoidon järjestämisvastuu voisi olla uudistuksen tavoitteen mukaisesti samassa oikeushenkilössä, jos ensihoito säädetään sote-maakuntien vastuulle myös Uudellamaalla. Tämä edellyttäisi muutosta HUS-erillislainsäädäntöön.

Mikäli ehdotus säilyy nykymuotoisena, tulee huolehtia siitä, että terveydenhuoltolain ja muiden säädösten perusteella sote-maakunta (käytännössä pelastuslaitos) voi tuottaa Uudellamaalla ensihoitopalvelua jatkossakin.

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastausta

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

☐ kyllä

☒ kyllä pääosin

☐ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

5. Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?

☐ kyllä

☒ kyllä pääosin

- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

6. Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☒ ei kantaa

7. Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

- ☐ kyllä
- ☒ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Vastaa kuntalaissa olevaa kuntien yhteistoimintaa. Yhteistoiminnan säädöksissä tulee kuitenkin varmistaa, että Vantaa – Keravan sekä Keski-Uudenmaan sote-maakunnat voivat sopia, että toinen sote-maakunta voi myös vastata toisen maakunnan pelastustoimen järjestämisestä yhteistoimintasopimuksella. Tämä olisi verrattavissa nykytilaan, jossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen isäntäkuntana Vantaan kaupunki vastaa yhteistoimintasopimuksella seitsemän muun kunnan pelastustoimen järjestämisestä. Näin ollen Keski-Uudenmaan pelastuslaitos voi toimia jatkossa sekä Keski-Uudenmaan että Vantaa – Keravan sote-maakuntien yhteisenä pelastuslaitoksena, mikä on ollut tavoitteena pelastustoimen osalta Uudenmaan erillisratkaisua valmisteltaessa.

8. Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

- ☐ kyllä

- ☐ kyllä pääosin

X ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoitus perustuisi valtion rahoitukseen eikä sote-maakunnille ehdoteta tässä vaiheessa verotusoikeutta. Sote-maakuntiin kohdistuisi myös tiukkaa valtionohjausta. Niiden kanssa vuosittain käytävissä neuvotteluissa ohjattaisiin sote-maakuntaa sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimea järjestämistehtävässä. Valtionohjaus olisi varsin voimakasta, myös sote-maakunnan operatiivista toimintaa koskevissa kysymyksissä, mikä ei ole uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua. Vahva valtionohjaus on ristiriidassa sote-maakunnan vahvaa järjestämisvastuuta korostavan tavoitteen kanssa.

9. Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin

X ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Esityksen mukaan valtio ohjaa voimakkaasti maakuntien investointeja. Sote-maakuntien ja HUS maakuntayhtymän mahdollisuus rahoittaa taseessaan olevien kiinteistöjen peruskorjausta sekä uudisrakentamista on valtion kanssa käytävien neuvottelujen varassa, koska valtiolta tarvitaan hyväksyntä pitkäaikaiseen lainanottoon. Tämä hankaloittaa erittäin merkittävästi sote-maakuntien ja HUS-maakuntayhtymän mahdollisuuksia pitkän tähtäimen investointisuunnitteluun. Lisäksi tämä saattaa toimia kannusteena toteuttaa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita muutoin kuin omaan taseeseen.

10. Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

11. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Esitettävässä uudistuksessa Suomeen muodostetaan 21 maakuntaa, joille siirretään sekä kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveys- että pelastustoimen tehtävät. Pelastustoimen järjestämislain perusteluissa kuvatus mukaisesti ”pelastustoimi ei ole osa sosiaali- ja terveydenhuoltoa, vaan se on oma erillinen ja asemaltaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon rinnasteinen toimialansa”. Näkemys tulisi kirjata myös sote-maakuntalain perusteluihin tai vielä vahvemmin itse lakitekstiin

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveystalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen? ”

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

15. Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

16. Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

17. Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin

☐ ei

☒ ei kantaa

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

☒ ei kantaa

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

☒ ei kantaa

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin

☒ ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Esityksessä todetaan, että HUS-maakuntayhtymä vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 48 ja 49 §:issä tarkoitetusta varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtävistä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ei toimi sosiaalipalvelun toimialalla ja siksi sen ei ole mahdollista toteuttaa sosiaalipalvelujen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista eikä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen tehtäviä alueellaan asianmukaisesti.

Valmiustehtäviä koskevassa sääntelyssä olisi erittäin tärkeää analysoida nykyinen koronaepidemiatilanne ja sen pohjalta tehdä tarkoituksenmukaisin jako vastuissa ja tehtävissä valtion, HUS-maakuntayhtymän, sote-maakunnan ja kuntien välillä. Säädökset eivät saa sekoittaa kuntien valmiussuunnitteluvollisuutta.

Pykälän lopussa todetaan myös, että ”Eriyisen merkittävässä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuun itselleen.” Tässä ei puhuta varautumisen johtamisesta, vaan koko sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisesta. Missä tilanteessa tällainen johtovastuun siirto ministeriölle olisi perustelua?

Edellisen maakuntauudistuksen yhteydessä sisäministeriön Pelastusosastolle määritettiin yhteisen varautumisen koordinaatirooli. Sen tuli yhteensovittaa valtakunnan tasolla alueellista yhteistä varautumista ja tukea maakuntia niiden varautumisessa. Valmiuskeskuksen tehtävät eivät saa olla ristiriidassa aiemmin määriteltujen vastuiden kanssa.

22. Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?

Ei vastausta

23. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

24. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastausta

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaista

25. Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?

- ☐ kyllä
- ☒ kyllä pääosin

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

Pelastustoimen ICT-järjestelmien kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet.

Perusteluina huomioitavaa se, että pelastustoimen ja turvallisuusviranomaisten yhteiset ICT-järjestelmät ja niiden kehittäminen on yksi iso pelastustoimen kustannuksia kasvattava kokonaisuus. Yhteisten tietojärjestelmien kehittäminen ei rajaudu pelastustoimeen tai sisäministeriön hallinnonalaan, sillä on vahva rajapinta digitalisaation kehittämiseen Suomessa laajemminkin.

Tavoitteet pelastustoimen kansallisen ja kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi.

Pelastustoimen kansainvälinen toiminta osa Suomen kansainvälisiä sopimuksia, velvoitteita ja humanitääristä Suomi-brändiä, joka linkittyy myös ulkoministeriön ja puolustusministeriön hallinnonalaan ja on siksi valtioneuvostotasolla linjattava asia. Samalla on varmistettava, että kansainvälinen osaaminen ja materiaali on käytettävissä myös kotimaan onnettomuuksissa ja häiriötilanteissa.

Tavoitteet pelastustoimen ja ensihoidon välisen synergian vahvistamiseksi.

Valtioneuvosto olisi oikea taho ohjaamaan sisäministeriön ohjaaman pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen ohjaaman ensihoidon yhteistä kehittämistä

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- kyllä
- kyllä pääosin
- X ei pääosin
- ei
- ei kantaa

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun

turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitettyt koottavat tehtävät perusteltuja?

- ☐ kyllä
- X kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

Merellä tapahtuvaa pelastustoimintaa (Maritime Incident Response Group, MIRG) kannattaa jatkaa Varsinais-Suomen sote-maakunnan pelastuslaitoksen sekä Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen tuottamana, koska näillä pelastuslaitoksilla on jo MIRG-toimintaan tarvittavat resurssit sekä henkilöstön kuin kalustonkin osalta.

Rauniopelastustoimintaan (Urban Search and Rescue, USAR) kykeneviä muodostelmia olisi tarkoituksenmukaista koota siten, että Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin pelastuslaitokset kokoavat yhden muodostelman yhdessä, Pirkanmaan sote-maakunnan pelastuslaitos kokoaa yhden muodostelman sekä Pohjois-Pohjanmaan sote-maakunnan pelastuslaitos kokoaa yhden muodostelman, yhteensä kolme muodostelmaa. Tämänkaltaisella sijoittelulla saataisiin katettua koko valtakunnan alue riittävällä laajuudella.

Teknistä pelastustoiminnan tukitoimintaa (Technical Assistance and Support Team, TAST) ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa sote-maakuntien vastuulle, koska TAST -toimintaan kuuluvat henkilöresurssit eivät pääsääntöisesti työskentele pelastuslaitosten palveluksessa.

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

Kansainvälisten avustustoiminnan resurssien vastaanottamista ja lähettämistä varten perustettava keskus (Reception and Departure Centre, RDC) olisi tarkoituksenmukaista antaa Helsingin kaupungin, Vantaa-Keravan ja Länsi-Uudenmaan sote-maakuntien hoidettavaksi. Perusteluna se, että näiden alueella sijaitsevat Hangon satama, Helsingin satama sekä Helsinki-Vantaan lentokenttä, joita Suomeen tulevat kansainväliset avustustoiminnan resurssit todennäköisesti käyttävät.

Lisäksi on tarkoituksenmukaista antaa vastaava RDC hoidettavaksi myös Lapin sote-maakunnalle, jotta siellä pystytään vastamaan Barents Rescue -sopimuksen mukaisiin velvoitteisiin sekä ottamaan vastaan avustusmuodostelmia Ruotsista, Norjasta tai Venäjältä.

Pelastustoimen kansainvälisten toimijoiden kansallinen point-of-contact, erityisresurssien hälyttäminen sekä pelastustoimen kansallisen ja kansainvälisen tilannekuvan ylläpito tulisi antaa Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin pelastuslaitosten yhteiselle tilanne- ja johtokeskukselle.

Kansainvälisten muodostelmien varustaminen tulisi antaa tehtäväksi maakunnalle, jossa on jo ennestään kansainvälisen avustustoiminnan logistista toimintaa kuten Kansainvälisen Punaisen Ristin avustustoiminnan logistiikkakeskuksen kanssa, joka sijaitsee Pirkanmaan sote-maakunnassa, Tampereella.

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

5 §, palvelujen kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin.

Pykälä on sisällöltään yhdenmukainen sote-järjestämislain 9 § kanssa. Sote-järjestämislaissa on pelastustoimen järjestämislaista poiketen lisäksi todettu, että ”muilla sote-maakunnilla ei ole päätösvaltaa 1 momentissa tarkoitetuista palveluista [suurempiin kokonaisuuksiin kootut palvelut], eivätkä ne saa järjestää, tuottaa tai hankkia muualta mainittuja palveluja. Vastaava rajuus tulisi olla myös pelastustoimen järjestämislain 5 §:ssä.

12 §, SM aloite sote-maakunnan lisärahoituksen myöntämisestä:

Sote-järjestämislain 50 § mukaan valtio voi osallistua sosiaali- ja terveydenhuollossa tarvittavan valtakunnallisen alueellisen valmiuden ja varautumisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen tai poikkeuksellisten häiriötilanteiden hoitamiseen. Rakenne on kuvattu rahoituslaissa. Myös pelastustoimessa on vastaavia tarpeita. Pelastustoimen järjestämislain 12 § viittaa sote-maakuntien rahoituksesta annetun lain 12 §:ään, jossa ei käsitellä lisärahoitusta vaan valtionavustusta, lisärahoitusta käsitellään rahoituslain pykälissä 11 § ja 26 §. Sote-rahoituslain ja sen perustelujen mukaan valtionavustus ja lisärahoitus ovat kaksi erillistä mekanismia (26 §, s. 758-9). Tarkoitetaanko pelastustoimen järjestämislain 12 §:ssä lisärahoitusta vai valtionavustusta?

Pelastustoimen järjestämislaissa tulisi olla lisärahoituksen esittämisen lisäksi myös mahdollisuus antaa valtion korvauksia (valtionavustus, rahoituslain 12 §) pelastustoimen valmiuden ylläpitämiseen ja häiriötilanteiden hoitamiseen, kuten sote-järjestämislaissa on tehty. Rahoituslain 12 § ilmeisesti mahdollistaa tämän, mutta tällaisen valtionavustuksen perusteita ei ole kuvattu pelastustoimen järjestämislaissa.

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaista.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta ei tule jakaa kahteen osaan.

On erittäin tärkeää, että lainsäädännöllä turvataan sote-maakuntien mahdollisuus tehdä yhteistyötä pelastustoimessa keskenään, jolloin Vantaa-Kerava ja Keski-Uusimaa voisivat hoitaa pelastustoimen palvelut yhteistyössä eikä nykyistä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta tarvitsisi jakaa kahteen osaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toimiva ja kustannustehokas, ja sen palvelut ja palveluverkko on suunniteltu ja optimoitu käsittäen koko nykyinen Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue.

Pelastuslaitoksen jako kahteen sote-maakuntaan ei toisi hyötyjä verrattuna nykytilaan.

Kysymyksiä voimaannapolaita

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaannopolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

- ☐ kyllä
- ☒ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

34. Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☒ ei kantaa

35. Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehtoilta olisi lausunnonantajan toimintaa:

- Etelä-Savon maakuntaan
- Pohjois-Savon maakuntaan

Ei vastausta

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- kyllä

X kyllä pääosin

- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetty tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei

X ei kantaa

38. Voimaannanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

- kyllä
- kyllä pääosin

X ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

39. Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensatiosäntely hyväksyttävä?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

40. Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

42. Turvaako Kärkylän toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-maakuntien toimintana?

Ei vastausta

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin

X ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Valmistelun aikataulu on huolestuttavan tiukka. Tämän lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esityksen on tarkoitus mennä eduskuntakäsittelyyn vielä vuoden 2020 puolella. Eduskuntakäsittelylle on varattu aikaa alkuvuosi 2021 ja sote-maakuntien väliaikaishallinnon pitäisi aloittaa syksyllä 2021. Historian ensimmäiset sote-maakuntavaalit pidettäisiin tammikuussa 2022 ja virallisesti uudet sote-maakunnat aloittaisivat toimintansa 1.1.2023. Aikaa lainsäädännön voimaantulosta kokonaan uuden hallinnon tason ja samalla 21 uuden organisaation (+ Helsingin kaupunki) aloittamiseen olisi vain noin 1,5 vuotta.

Uudistuksen laaja-alaisten ja erittäin merkittävien vaikutusten vuoksi valmistelun tulee olla huolellista ja siihen tulee varata riittävästi aikaa. Toisaalta, mikäli uudistus etenee, ei toimeenpanoa tule tarpeettomasti pitkittää. Uudistuksen piiriin kuuluvat organisaatiot ja niiden työntekijät kautta Suomen ovat jo pitkään toimineet epävarmuuden keskellä.

44. Voimaannpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 55 § pitäisi jakaa sisällöllisesti kahteen osaan siten, että § 55 koskee nykyisen esitetyn pykälän sisällön mukaisesti vain Etelä-Savoa, ja Keski-Uudenmaan osalta tehdään oma pykälänsä, joka mahdollistaa sopimisen alueen tehtävien hoidosta maakuntalain 54 § mukaisesti ilman, että pelastustoimen alue täytyisi jakaa.

muutettu 55 §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Etelä-Savon pelastustoimen alueen osalta niitä sote-maakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta maakuntien kesken.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Etelä-Savon alueen pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta.

kokonaan uusi 55a §

Mitä tässä laissa säädetään sote-maakunnasta ja sote-maakunnan väliaikaisesta valmistelutoimielimestä, koskee Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen osalta niitä sote-maakuntia, joille pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy. Tässä pykälässä tarkoitettujen sote-maakuntien ja sote-maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielimien tulee sopia Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimien henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

Jos sote-maakunnat tai niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät sovi Keski-Uudenmaan pelastustoimen henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti sote-maakuntien kesken viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2022, valtioneuvosto päättää henkilöstön, kaluston ja sopimusten jakamisesta ja muista järjestämisvastuun siirron järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista sote-maakunnat ja niiden väliaikaiset valmistelutoimielimet eivät ole sopineet. Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi ja se on voimassa, kunnes asianomaiset sote-maakunnat sopivat henkilöstön, kaluston ja sopimusten siirtojen jakamisesta tai pelastustoimen tehtävien hoitamisesta yhdessä sote-maakuntalain 54 § mukaisesti.

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastausta

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

☐ kyllä

☒ kyllä pääosin

☐ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

Uudistuksen alkuvaiheessa sote-maakuntien rahoitusvastuu on valtiolla. Tavoitteena tulee olla verotusoikeus maakunnille, jotta niiden itsehallinto vahvistuisi ja riippuvuus valtion toimenpiteistä vähenisi. Verotusoikeuden lisäksi maakunnat tarvitsevat valtion rahoitusosuutta myös jatkossa.

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta huomioidaan 80 %:n osuus kolmannelta vuodelta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus lisärahoitukseen, edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

☐ kyllä

☐ kyllä pääosin

☒ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

Esityksen mukaan sote-maakuntien rahoituksessa huomioidaan vuosittain etukäteen palvelutarpeen kasvu 80-prosenttisesti, kustannustason nousu sekä sote-maakuntien mahdolliset uudet tehtävät. Rahoitus tarkistetaan koko maan tasolla jälkikäteen vastaamaan toteutuneita kustannuksia, jotta sote-maakunnilla on edellytykset hoitaa niille osoitetut tehtävät. Sote-maakunnille rahoitus kuitenkin kohdistuisi rahoituslain määräytymistekijöiden mukaisesti laskennallisena rahoituksena eikä tarkistuksessa arvioitaisi laskennallisen rahoituksen riittävyyttä yksittäisen sote-maakunnan tehtävien hoitamiseen. Mikäli toteutuneita kustannuksia ei huomioida maakuntakohtaisesti, tämä voi johtaa riittämättömään rahoituksen tasoon yksittäisen maakunnan kannalta.

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoituksen määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen pelastustoimen tehtävien rahoituksen määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- ☐ kyllä
- X kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Esityksessä kunnilta siirtyvät pelastustoimen kustannukset jaetaan uudelleen sote-maakunnille käyttäen kertoimina asukasmäärää (65 %), asukastiheyttä (5 %) ja riskitekijöitä (30 %) (rahoituslaki 21 § - 23 §). Malli on sinällään toimiva. Kuitenkin valtioneuvoston asetuksessa sote-maakuntien rahoituksesta 7 §:n (pelastustoimen riskikertoimien tekijät ja niiden painokertoimet) on otettava uudelleen tarkasteluun ja sen sisältöä ja perusteita muokattava. Rahoituksen perusteena käytettävä malli tulee ohjaamaan myös pelastuslaitosten riskimäärittelyä ja nykysisällöltään 7 § ei vastaa tämän hetkistä kehityskulkua, johon riskimäärittelyjä on toimialalla kehitetty. Uudelleen arvioitavaksi pitäisi nostaa ainakin riskiriuudun painokerrointa määrittävien riskikohteiden lista sekä ehdoton linjaus riskiluokan korotuksiin tapahtuneiden onnettomuuksien perusteella ilman ruutukohtaista analyysia ja harkintaa noston tarkoituksenmukaisuudesta.

Pelastustoimen rahoituksen pohjana olevat kunnilta siirtyvät pelastustoimen kustannukset 443 milj. euroa eivät kuitenkaan tule riittämään. Nykytilassa kuntien siirtyvissä laskennallisissa kustannuksissa ei ole huomioitu valtakunnallisten järjestelyjen kustannuksia, joten rahoituspohja on tältä osin riittämätön. Esitetyllä rahoitusmallilla hallituksen tavoite pelastustoimen uudistukselle ei toteudu vaan, kansalaisten ja yhteiskunnan turvallisuus heikkenee.

Pelastustoimen valtakunnalliset järjestelyt on nyt hoidettu puutteellisesti. Siksi on hyvä, että niihin panostetaan. Resursointi tulee kuitenkin hoitaa sisäministeriön budjetista. Vaihtoehtoinen ja tarkoituksenmukainen ratkaisu on, että tehtävät annetaan

pelastuslaitoksille käytännön toimijoina. Silloin valtakunnallisten tehtävien rahoitus tulee hoitaa erikseen eikä resursseja saa vähentää jo valmiiksi aliresursoiduilta pelastuslaitoksilta.

Vantaan kaupunki on kasvanut asukasmäärältään mitaten nopeimmin Suomessa. Samanaikaisesti alueen rakennuskanta ja infrastruktuuri kehittyy nopeasti, minkä vuoksi alueella on jo nyt toimintavalmiuden puutteita. Vain toteutuneet pelastustoimen kustannukset huomioon ottava laskennallinen pelastustoimen rahoituspohja nopeasti kasvavilla alueilla, kuten Vantaa – Keravan ja Keski-Uudenmaan sote-maakunnan alueilla, on riittämätön.

50. Sote-maakunnan rahoituksessa otetaan huomioon siirtymätasauksena laskennallisten kustannusten mukaisen rahoituksen ja sote-maakunnan alueen kuntien toteutuneiden kustannusten erotus siten, että muutosta rajataan 7 vuoden ajan vuosittain porrastetusti kasvaen. Enimmäismuutos rajataan toistaiseksi pysyvästi enintään +/-150 euroon asukasta kohden vuodesta 2029 lähtien (35 §).

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

X kyllä

- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei pääosin

X ei kantaa

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastausta

Kysymyksiä muista lakiluonnoksista

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29 ja 30 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

55. Ovatko valtionosuuskriteerit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin

☐ ei

☒ ei kantaa

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

Ei vastausta

Verolainsäädäntö

58. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

☒ ei kantaa

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

Ei vastausta

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

☐ kyllä

☒ kyllä pääosin

☐ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

☒ kyllä

☐ kyllä pääosin

☐ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastausta

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

☐ kyllä

☒ kyllä pääosin

☐ ei pääosin

☐ ei

☐ ei kantaa

Pelastustoimen ja ensihoidon synergian varmistaminen Uuttamaata lukuun ottamatta on varmempaa, kun sekä pelastustoimen että ensihoidon järjestämisvastuu on samassa

oikeushenkilössä, jolloin yhteistoiminta voidaan järjestää in-house periaatteella ilman uhkaa siitä, että yhteistoiminta vääristää kilpailua.

Uudellamaalla ensihoidon järjestämisvastuu on esitetyn lainsäädännön mukaisesti HUS sote-maakuntayhtymällä ja pelastustoimen järjestämisvastuu neljällä sotemaakunnalla ja Helsingin kaupungilla.

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

66. Onko terveydenhuollon järjestämisvastuun jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin ensisijainen järjestämisvastuu, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämissopimus; 4, 5 ja 10 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

Ei vastausta

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

Ei vastausta

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejaoille?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

73. Pidätekö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

X kyllä

- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ei vastausta

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

Ei vastausta

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

- ☐ kyllä
- X kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Keskitetyllä ohjauksella on mahdollista lisätä nykyisten pelastuslaitosten tuottamien palvelujen yhdenmukaisuutta. On kuitenkin huomattava, että pelastustoimen palvelut ovat jo merkittävästi yhdenvertaisempia kuin sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Tämä johtuu siitä, että pelastustoimi toimii jo nyt vastaavan kokoisina alueellisina palveluina kuin mihin esityksessä tähdätään. Valtion ohjauksen vahvistamisen vaarana on, että valtion ohjausta tehtäisiin myös sellaisilla osa-alueilla, jotka selkeästi kuuluvat työnantajan (sote-maakunta) toimivaltaan ja harkintaan. Tällaisia ovat esimerkiksi pelastustoimen järjestämislain 8 § 3 mom. perusteluissa mainitut päivystys- ja varallaolojärjestelyt, työajan hallinta ja riskiperustaiset palvelut ja työvuorovahvuudet. Edelleen valtionohjausta ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa liian yksityiskohtaisiin teknisiin ja taktisiin asioihin. Esityksen tavoitteena ei tiettävästi ole rakentaa pelastustoiimeen kustannuksia lisäävää poliisihallituksen kaltaista pelastushallitusta, pelastustoimen omaa tekniikkakeskusta jne.

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset ohjausneuvottelut käytäisiin vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin

X ei

- ☐ ei kantaa

Kuvattu neuvottelumekanismi tekee neuvottelu-, arviointi-, seuranta- ja valvontamekanismista sekavan ja aiheuttaa päällekkäistä työtä.

Pelastustoimen johtaminen, ohjaus ja valvonta tulisi olla selkeästi keskitetty yhteen paikkaan, sisäministeriöön. Muutos vahvistaisi uudistuksen tavoitetta eli valtion mahdollisuutta ohjata entistä paremmin pelastustoimea. Ohjausjärjestelmä olisi aidosti kaksipuolinen, jolloin aluehallintovirastojen tehtäviin ei tulisi enää kuulua pelastustoimeen liittyviä tehtäviä. Tämä selkiyttäisi tätä ohjausjärjestelmää merkittävästi.

78. Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämisvastuussa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei pääosin
- ☐ ei

X ei kantaa

Uudistuksen vaikutukset

79. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus on historiallisen suuri julkisen hallinnon uudistus, joka toteutuessaan vaikuttaa erittäin merkittävästi hallinnon eri tasojen (valtio, sotemaakunnat ja kunnat) tehtävänjakoon, vastuisiin ja rahoitukseen. Uusien

maakuntavaalien myötä uudistus vaikuttaa myös koko demokraattiseen järjestelmäämme. Väistämättä uudistuksella on vaikutuksensa myös kaikkiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla ja pelastustoimessa sekä näiden molempien tukipalveluissa työskenteleviin työntekijöihin, ja palvelutuotannon kautta meihin kaikkiin suomalaisiin.

Näin massiivisen uudistuksen kaikkia seurauksia ja vaikutuksia on jopa mahdotonta arvioida. On kuitenkin valitettavaa, että vaikutusten arvioinnissa ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomioita siihen, miten perustavanlaatuisia vaikutuksia uudistuksella on kuntien tehtäviin, rahoitukseen ja tulevaisuuteen. Esitys ei myöskään tunnista kaupungistumista, suurten kaupunkiseutujen erityispiirteitä tai kaupunkiseutujen kasvavaa merkitystä.

Uudenmaan erillisratkaisun vaikutusten arvioinnissa ei ole erityisesti huomioitu sitä, että nykyisen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueelle muodostuu ehdotuksen toteutuessa kaksi sotemaakuntaa, Vantaa – Kerava ja Keski-Uusimaa. Uudistuksen toteutuessa on ratkaistava, säilyykö Keski-Uudenmaan pelastuslaitos edelleen yhtenä kokonaisuutena kahden sote-maakunnan yhteisenä pelastuslaitoksena vai perustavatko Vantaa – Keravan ja Keski-Uudenmaan sote-maakunta kumpikin oman pelastuslaitoksen. Tällä on merkittävä vaikutus pelastustoimen sotemaakuntavalmisteluun sekä muutostukannuksiin.

80. Onko uudistuksen muutostukannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin

X ei pääosin

- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Muutostukannuksien tyyppejä on tunnistettu kattavasti. Arviot tukannusten määrästä ovat kuitenkin vielä kesken eikä niitä ole kaikilta osin arvioitu. Esimerkiksi palkkaharmonisoinnin tukannukset tulevat olemaan huomattavat. Muutostukannukset tulee ottaa huomioon täysimääräisesti etukäteisvalmistelun rahoituksessa, sote-maakuntien rahoituksessa sekä jäljellejäävien kuntien rahoituksessa.

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutostukannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen tukannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

Tukannusarvioihin on vaikeaa ottaa kantaa. Ongelmana ovat kuntien hankintayksikköjen rinnalle syntyvät sote-maakuntien hankintayksiköt, mikä lisää päällekkäistä tekemistä tietohallinnon näkökulmasta. Tällaisesta kokonaisuudesta on erittäin vaikea löytää

säästömahdollisuuksia, mutta merkittävät kustannusten kasvut ovat useissa kohden ilmeisiä. Lisäksi muutokset aiheuttavat jo sinällään merkittäviä muutuskustannuksia. Niitä on mahdollista osittain pienentää siirtymäkausilla, mutta vain osittain.

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

Ei vastausta

83. Minkälaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin liittyviä vaikutuksia järjestämisvastuuseen ja ostopalveluihin liittyvästä täsmentävästä sääntelystä sote-maakunnille aiheutuisi (liittyen esimerkiksi palvelurakenteen muuttumiseen tai palvelutuotannosta aiheutuviin kustannuksiin)

a) vuosina 2021-2022?

Ei vastausta

b) vuosina 2023-2024?

Ei vastausta

c) vuodesta 2025 alkaen?

Ei vastausta

84. Osa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja koskevista sote-maakunnille siirtyvistä hankintasopimuksista saattaisi olla uusien säännösten nojalla mitättömiä. Sote-maakunta olisi velvollinen korvaamaan palveluntuottajille sopimusten mitätöitymisen takia hyödyttömäksi jäävät investoinnit. Minkälaisia vaikutuksia lakisääteisestä mitättömyydestä aiheutuisi sote-maakunnille tai yksityisille palveluntuottajille?

a) vuosina 2021-2022?

Ei vastausta

b) vuosina 2023-2024?

Ei vastausta

c) vuodesta 2025 alkaen?

Ei vastausta

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

☐ kyllä

X ei

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

Ei vastausta

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

Ei vastausta

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistuksen alueelliseen toteutukseen?

X sote-integraatio

X palvelutarpeen arviointi

X hallinto ja johtaminen

X henkilöstösiirrot

X talous

X omaisuusjärjestelyt

X tietohallinto ja ICT

X viestintä ja osallisuus

muuta, mitä?

Ei vastausta

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen "sote-maakunta" korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

Käsite "sote-maakunta" ei ole toimintaa kuvaava koska ei huomioi sitä, että myös pelastustoimi on mukana sote-maakunnassa, vaan käsite tulisi korvata, jollain mulla käsitteellä.

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

Ei vastausta

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Kunnat ja pelastuslaitokset on ohitettu uudistuksen valmistelussa

Onkin käsittämätöntä, että näin suuri ja kokonaisvaltainen uudistus on valmisteltu lähes yksinomaan ministeriön toimesta. Kunnat ja pelastuslaitokset eivät ole olleet valmistelussa mukana. Uudellamaalla kunnat osallistuivat erillISRatkaisun valmisteluun, mutta siinäkin käytännössä erillISRatkaisun aluejaon osalta. Valmistelun seuraaminen on ollut hankalaa ja erityisesti esityksen rahoitusmallista ja uudistuksen taloudellisista vaikutuksista on lähes mahdoton muodostaa selkeää kokonaiskuvaa. Kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta on huolestuttavaa, miten uudistus keskittää valtaa valtiolle. Itsehallinnollisiksi kuvatut sote-maakunnat ovat todellisuudessa tiukasti valtion ohjauksessa.

Uudistuksen tiukka aikataulu vaarantaa perusteellisen ja onnistuneen toimeenpanon

On hyvin huolestuttavaa, miten tiukka aikataulu uudistuksen valmistelulle on asetettu. Tämän lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esityksen on tarkoitus mennä eduskuntakäsittelyyn vielä vuoden 2020 puolella. Eduskuntakäsittelylle on varattu aikaa alkuvuosi 2021 ja sote-maakuntien väliaikaishallinnon pitäisi aloittaa syksyllä 2021. Historian ensimmäiset sote-maakuntavaalit pidettäisiin tammikuussa 2022 ja virallisesti uudet sote-maakunnat aloittaisivat toimintansa 1.1.2023. Aikaa lainsäädännön voimaantulosta kokonaan uuden hallinnon tason ja samalla 21 uuden organisaation (+ Helsingin kaupunki) aloittamiseen olisi vain noin 1,5 vuotta.

Koronavirusepidemiasta saadut opit ja kokemukset tulisi hyödyntää uudistuksessa

Lausuntokierroksen ollessa käynnissä koettelee koko maailmaa koronaviruspandemia. Kovimmat vaikutukset epidemialla on ollut suuriin kaupunkeihin, joissa tartuntatapauksia on ollut eniten ja joissa rajoitustoimenpiteet ovat vaikuttaneet monin eri tavoin ihmisiin ja elinkeinoelämään. Monialaiset kaupungit ovat kyenneet tarkastelemaan häiriötilannetta monipuolisesti eri näkökulmista, muodostamaan kattavan tilannekuvan, ennakoimaan vaikutuksia ja reagoimaan nopeasti. Kaupungeissa on myös pystytty siirtämään henkilöstöä kriittisiin tehtäviin muilta toimialoilta. Käynnissä oleva epidemia ja sen aiheuttamat toimenpiteet ovat historiallisia. Tilanteesta olisi mahdollisuus ottaa oppia, selkeyttää prosesseja ja tiedonkulkua, määritellä vastuita ja tehtäviä tavalla, jotka myös näin massiivisessa sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevassa uudistuksessa olisi erittäin tärkeää huomioida. Nyt niin ei valitettavasti olla tekemässä.

Lisääntyvä valtion ohjaus pelastustoimessa uhka maakunnalliselle itsehallinnolle

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos lausunnossaan kiinnittää huomiota siihen, että maakuntahallinto ei tule esitetyssä muodossa täyttämään kaikkia paikallisen itsehallinnon edellytyksiä. Maakuntien valtionohjaus olisi varsin voimakasta, myös maakunnan operatiivista toimintaa koskevissa kysymyksissä, mikä ei ole uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua. Vahva valtionohjaus on ristiriidassa maakunnan itsehallintoa vahvaa järjestämisvastuuta korostavan tavoitteen kanssa.

Maakunta uudistuksen tavoitteiden mukainen kustannustehokkuuden vaatimus yhdistettynä epämääräisesti määriteltyn ja mitattuun pelastustoimen vaikuttavuuden vaatimukseen sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä 8 §:n mukaiseen valtion laajaan ohjausvaltaan romuttavat käytännössä sote-maakunnan itsehallinnon mahdollisuudet päättää itse alueensa palvelutasosta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta ei tule jakaa kahteen osaan

On erittäin tärkeää, että lainsäädännöllä turvataan sote-maakuntien mahdollisuus tehdä yhteistyötä pelastustoimessa keskenään, jolloin Vantaa-Kerava ja Keski-Uusimaa voisivat hoitaa pelastustoimen palvelut yhteistyössä eikä nykyistä Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta tarvitsisi jakaa kahteen osaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toimiva ja kustannustehokas, ja sen palvelut ja palveluverkko on suunniteltu ja optimoitu käsittäen koko nykyinen Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue. Pelastuslaitoksen jako kahteen sote-maakuntaan ei toisi hyötyjä verrattuna nykytilaan.

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastausta

4

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Hyvinkään sairaanhoitoalueen yhteistoimintasopimuksen päivittäminen / JL

VD/7621/00.01.02.06/2020

JL/JA/AMLF

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksella (jäljempänä pelastuslaitos) ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri kuntayhtymällä on voimassa oleva yhteistoimintasopimus Hyvinkään sairaanhoitoalueen (jäljempänä sairaanhoitoalue) ensihoitopalvelun ja ensivastetoiminnan toteuttamisesta. Yhteistoimintasopimus on ollut voimassa 1.1.2012 lähtien.

Vuoden 2020 aikana on pelastuslaitoksen ja sairaanhoitoalueen edustajat käyneet yhteistoimintasopimuksen päivittämisestä neuvotteluja. Yhteistoimintasopimusta on ajanmukaistettu ja suurin muutos liittyy ensihoidon kuljetustulojen jakautumiseen. Jatkossa kuljetustulot jäävät pelastuslaitoksen tuloksi, eikä niitä edelleen tilitetä sairaanhoitoalueelle. Lisäksi yhteistoimintasopimusta ja sen liitteitä on päivitetty. Yhteistoimintasopimuksen mukainen toiminta alkaa päivitetyn yhteistoimintasopimuksen mukaisena 1.1.2021 alkaen. Liitteenä yhteistoimintasopimusluonnos.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 22.9.2020

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään

- Valtuuttaa pelastusjohtaja allekirjoittamaan päivitetty yhteistoimintasopimus Hyvinkään sairaanhoitoalueen kanssa.
- Valtuuttaa pelastusjohtaja tekemään yhteistoimintasopimukseen tai liitteisiin tarvittavia muutoksia yhteistoimintasopimuksen voimassaoloaikana.

Liitteet: Yhteistoimintasopimuksen liitteet nähtävillä johtokunnan kokouksessa

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Muutoksenhakuohje: muutoksenhakuohje 1, oikaisuvaatimus liikelaitoksen johtokunnalle

Lisätiedot:

Jyrki Landstedt, 050 31545385, Jorma Alho, 040 718 1884
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Yhteistoimintasopimus ensihoitopalvelun ja ensivastetoiminnan toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueella

1. OSAPUOLET

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Hyvinkään sairaanhoitoalue
[jäljempänä **sairaanhoitoalue**]

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos / Vantaan kaupunki [jäljempänä
pelastuslaitos]

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS JA KOHDE

Tämä yhteistoimintasopimus on terveydenhuoltolain (1326/2010) 39 §:ssä tarkoitettu sopimus ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen kanssa Hyvinkään sairaanhoitoalueella. Sopimus pohjautuu edelliseen v. 2011 tehtyyn Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimukseen ensihoitopalvelun ja ensivastepalveluiden järjestämisestä Hyvinkään sairaanhoitoalueella.

Terveydenhuoltolain mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on järjestettävä alueensa ensihoitopalvelu. Pelastuslain mukaan pelastuslaitos voi suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä, jos ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kesken on sovittu terveydenhuoltolain perusteella.

Tämä yhteistoimintasopimus on terveydenhuoltolaissa ja pelastuslaissa tarkoitettu sopimus ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen kanssa HUS Hyvinkään sairaanhoitoalueella.

Tämä yhteistoimintasopimus on tehty lakisääteisen julkisoikeudellisen palvelun järjestämiseksi yhteistyössä, eikä tämän yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena ole tuottaa osapuolille taloudellista hyötyä taikka voittoa.

Yhteistoimintasopimuksen kohteena olevalla ensihoitopalvelulla tarkoitetaan terveydenhuoltolain ja ensihoitoasetuksen mukaisesti määriteltyä palvelua sekä HUS:n palvelutasopäätöksessä ja tässä sopimuksessa tarkemmin määriteltyä toimintaa. Tämä sopimus sisältää määräykset ensivastetoiminnasta liitteessä 1 tarkemmin kuvatulla tavalla.

Osapuolet sopivat tällä yhteistoimintasopimuksella ensihoitopalveluiden ja ensivastetoiminnan toteuttamisesta sekä toiminnan kehittämisestä yhteisesti Hyvinkään sairaanhoitoalueella.

Tämän yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on ylläpitää Hyvinkään sairaanhoitoalueen ensihoitovalmius ja hoitaa palvelun toteutus ensihoito- ja

ensivastetehtävien osalta. Sopimuksen mukainen ensihoito- ja ensivastepalvelun valmius on kuvattu liitteessä 1. Valmiutta voidaan päivittäisessä ruuhkatilanteessa tilapäisesti lisätä kyseisessä liitteessä mainittujen varayksiköiden puitteissa. Lisävalmiuspäätös tehdään yhteistyössä ensihoidon kenttäjohtajan, ensihoidon vastuulääkärin tai heidän edustajansa sekä päivittäisestä pelastustoiminnan valmiudesta vastaavan pelastusviranomaisen kanssa.

Pelastuslaitos ei voi tehdä ilman sairaanhoitoalueen lupaa sopimuksia muiden palvelujen tilaajien kanssa tämän sopimuksen tarkoittamien ensihoidon ajoneuvojen, varusteiden tai henkilöstön käytöstä sopimukseen määriteltynä valmiusaikoina.

3. PALVELUTASOPÄÄTÖS JA PALVELUSUUNNITELMA SEKÄ NIIDEN VALVONTA

HUS:n laatimassa ensihoidon palvelutasopäätöksessä ja palvelusuunnitelmassa määritellään ensihoitopalvelun järjestämistapa, palvelun sisältö, ensihoitopalveluun osallistuvan henkilöstön koulutus ja osaamisenhallintaan liittyvät vaatimukset, tavoitteet potilaan tavoittamisajasta ja muut alueen ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset seikat. HUS sekä osaltaan pelastuslaitos valvovat palvelutasopäätöksen ja -suunnitelman toteutumista. Sopimuksen tekohetkellä voimassa oleva palvelutasopäätös ja palvelusuunnitelma ovat liitteinä 2 ja 3.

4. SOPIJAPUOLTEN YLEISET VELVOLLISUUDET

Sopijapuolet sitoutuvat:

- myötävaikuttamaan sopimuksen toteuttamiseen
- avustamaan tarvittaessa toista sopijapuolta kohtuullisesti tämän sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi, mikäli tarpeellista tehtävän toteuttamiseksi
- antamaan toiselle sellaiset tiedot, jotka tämä kohtuudella tarvitsee sopimuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseen, ottaen huomioon salassapito- ja tietosuojaa koskevat säännökset
- ilmoittamaan toisilleen sellaisista seikoista, joilla voi olla vaikutusta sopimuksen toteuttamiseen ja toteutumiseen
- avustamaan toista sopijapuolta kohtuullisesti yhteistyön päättymiseen liittyvissä käytännön toimenpiteissä.

5. OSAPUOLTEN TEHTÄVÄT JA VASTUUT

Sopijapuolet hoitavat tämän sopimuksen mukaiset tehtävät siten kuin tässä sopimuksessa ja sen liitteissä on sovittu.

Sopijapuolet hoitavat sopimuksen mukaiset tehtävänsä kuten ne hoitavat tai hoitaisivat sanotut tehtävät omassa toiminnassaan, huolellisesti ja riittävällä ammattitaidolla sopimuksen kohteen luonne huomioiden. Sopimuksen kohteen

toteuttamisessa noudatetaan Suomessa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä.

HUS Hyvinkään sairaanhoitoalue vastaa sairaanhoitopiirin vastuulla olevasta ensihoitopalvelun järjestämisestä alueellaan ja toteuttaa ensihoidon vastuulääkäripalvelut sekä vastaa muiden liitteessä 4 eriteltyjen palvelujen toteuttamisesta.

Pelastuslaitos toteuttaa tämän yhteistoimintasopimuksen sekä palvelutasopäätöksen mukaisen ensihoitopalvelukokonaisuuden sopimuksen mukaisesti. Pelastuslaitos vastaa osaltaan ensihoito-organisaatiosta, alaistensa työntekijöiden henkilöstöhallinnosta, ensihoitopalvelun operatiivisen valmiuden ylläpidosta, ensihoitopalveluun tarvittavasta kalustosta ja ajoneuvoista sekä viestiliikennejärjestelmistä lukuun ottamatta tässä sopimuksessa ja liitteissä mainittuja HUS:lle kuuluvia tehtäviä.

HUS vastaa ensihoidon potilaskertomusjärjestelmästä liitteen 5 mukaisesti.

Operatiivista päivittäistoimintaa ensihoidon osalta johtaa ensihoidon kenttäjohtaja yhdessä päivystävän ensihoitolääkärin kanssa.

Suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautuminen on kuvattu liitteessä 6.

6. POTILASPALAUTTEET

Potilaspalautteet käsittelee pelastuslaitos oman henkilöstönsä osalta silloin, kun asia koskee kohtelua, käyttäytymistä tai sellaista asiaa, joka ei selkeästi liity ensihoidon vastuulääkärille kuuluviin palautteisiin. Palautteet tulee lähtökohtaisesti käsitellä 14 vrk:n kuluessa niiden vastaanottamisesta tai mikäli se ei ole mahdollista niin ilmoittaa potilaalle viivästymisestä. Vastauksen kopio toimitetaan alueen vastuulääkärille.

Ensihoidon vastuulääkäri käsittelee palautteet, jotka liittyvät hoidon tai palvelun saatavuuteen, avun saapumisen nopeuteen, hoitoon, hoitopaikan valintaan tai X-koodiin. Ensihoidon vastuulääkäri osallistuu aina valvontaviranomaiselta tulevien kanteluiden, poliisin esitutkintapyyntöjen sekä potilasvahinkoilmoitusten käsittelyyn.

Potilasasiamiespalvelut järjestetään sairaanhoitoalueen toimesta.

7. TALOUS JA TOIMINNAN VALVONTA

Yhteistoimintasopimuksen mukainen ensihoitopalvelu järjestetään omakustannusperiaatetta noudattaen. Tavoitteena on toteuttaa ensihoitopalvelut yhteistyössä laadukkaasti ja taloudellisesti sekä turvata palvelun toteutuksen edellytykset ja häiriötön ensihoitovalmius. Tämän sopimuksen mukaisesta palvelusta pelastuslaitokselle maksettavat korvaukset on esitetty liitteessä 7. Pelastuslaitoksen

raportointivelvoitteet ja Pelastuslaitoksen tuloslaskelman malli Hyvinkään sairaanhoitoalueen osalta on määritelty liitteessä 8.

8. HENKILÖSTÖ

Pelastuslaitoksen ensihoitohenkilöstö on pelastuslaitoksen palveluksessa työ- tai virkasuhteessa. Henkilöstö on ensisijaisesti vakituista ja täysiaikaista. Vuosilomien, sairauspoissaolojen ja muiden vastaavien poissaolojen ajaksi sekä lisävalmiuden ylläpitämiseksi pelastuslaitos voi käyttää myös sijaistyövoimaa. Ensihoitoyksiköissä voi olla mukana opiskelijoita tai työharjoittelijoita työnantajan ja ensihoidon vastuulääkärin ohjeiden mukaisesti. Opiskelijalla tai työharjoittelijalla ei voi korvata ensihoitoyksikön varsinaista miehistöä.

Ensihoitopalvelua koskevassa asetuksessa (STM) on määräykset henkilöstön kelpoisuudesta, mukaan lukien siirtymäsäännösten alaisen henkilöstön kelpoisuus. Osaamisenhallinta on kuvattu liitteessä 9.

Työnantajalla on oikeus pidättää työntekijä työtehtävistään, mikäli työntekijä ei ole noudattanut hyvää ja ohjeistuksen mukaista työtapaa tai täytä tehtävänkuvan mukaisia vaatimuksia. Myös HUS:lla oikeus perustellusta syystä olla hyväksymättä yksittäistä henkilöä ensihoidon palvelutuotantoon keskusteltuaan pelastuslaitoksen edustajien kanssa (Vantaan kaupungin prosessi kuvattu liitteessä 10).

Ensihoitopalvelun työtehtävissä tulee noudattaa sekä potilaiden että muun henkilöstön kanssa toimittaessa hyviä tapoja. Työpaikkahäirinnän ja ristiriitatilanteiden varalle on oltava ohjeistus, jota on noudatettava.

Pelastuslaitos huomioi palvelutuotannossa kielilain mukaiset vaatimukset.

9. KALUSTO JA KIINTEISTÖT

Pelastuslaitoksen ensihoitopalvelun toimintaan tarvitsema kalusto ja varusteet ovat pelastuslaitoksen hallinnassa, ja pelastuslaitos vastaa niiden hankinnoista ja tarvittavista investoinneista ellei tämän sopimuksen liitteissä toisin ole todettu. Pelastuslaitos vastaa ensihoitopalvelun tarvitsemien tilojen hankkimisesta tai vuokraamisesta oman henkilöstönsä ja kalustonsa osalta. Lisäksi Pelastuslaitos järjestää liitteessä 1 luetellut sairaanhoitoalueen tarvitsemat ajoneuvot varusteineen ja asemapaikkoineen. Pelastuslaitos ei peri sairaanhoitoalueelta vuokraa päätoimisista paloasemilla sijaitsevista ensihoitopalvelun toimitiloista. Muualta sijaitsevista tiloista pelastuslaitos laskuttaa kustannuksia vastaavan vuokran.

HUS vastaa HUS ensihoidon johdon tilojen kustannuksista, pois lukien kenttäjohtotoiminnan tarvitsemat tilat. Ensihoitopalvelun yksiköiden kalusto ja varusteet on määritelty tarkemmin liitteessä 11.

10. ENSIVASTETOIMINTA JA ENSIVASTESOPIMUKSET SOPIMUSPALOKUNTIEN KANSSA

Ensivastepalveluiden tarvetta analysoidaan HUS:n palvelutasopäätöksen ja palvelusuunnitelman sekä palvelutarjonnan toteuman pohjalta. Tarvittavien ensivastepalveluiden tuottamiseksi pelastuslaitos voi käyttää omia yksiköitään tai tehdä yhteistoimintasopimuksia alueellaan toimivien sopimuspalokuntien kanssa HUS:n kanssa neuvoteltuaan. HUS osallistuu tarvittaessa sopimuspalokuntien koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

11. POTILASASIAKIRJAT

Pelastuslaitos huolehtii tämän yhteistoimintasopimuksen mukaisesta toiminnasta syntyvien sähköisten ja paperisten potilasasiakirjojen käsittelystä, luovuttamisesta, säilyttämisestä ja hävittämisestä noudattaen EU:n tietosuoja-asetusta (679/2016), potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia (785/1992), tietosuojalakia (1050/2018) sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta potilasasiakirjoista (298/2009) ja muuta tietoturvallisuudesta, tietosuojasta, julkisuudesta ja salassapidosta annettua lainsäädäntöä ja sen nojalla annettuja viranomaisten määräyksiä. Pelastuslaitos velvoittaa ensihoitopalveluun osallistuvan henkilöstön tekemään tarvittavat potilasasiakirjamerkinnot. Rekisterinpitäjänä toimii HUS. Ensihoidon sähköisestä potilastietojärjestelmästä sovitaan liitteessä 5.

Ensihoidon vastuulääkärillä tai hänen edustajallaan, pelastuslaitoksen ensihoitopalvelun esimiestehtävissä toimivilla sekä ensihoidon vastuulääkärin nimeämillä pelastuslaitoksen työntekijöillä on oikeus tarkistaa potilasasiakirjat.

12. TIETOSUOJA JA VAITIOLOVELVOLLISUUS

Sopijapuolten tulee noudattaa toiminnassaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta ja tietosuojasta sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja kulloinkin voimassa olevia säännöksiä.

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa aineistot ja tiedot siltä osin kuin ne ovat lain perusteella salassa pidettäviä sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

Pelastuslaitoksen on huolehdittava sellaisten tietojen salassapidosta, jotka Pelastuslaitos tai sen henkilökunta on saanut tietoonsa millä tahansa tavalla (esimerkiksi radio- ja viestiliikenne sekä tilannekeskustoiminta), niin salassa pidettäviksi merkittyjen kuin myös sellaisten, jotka olisi tullut asian luonteen vuoksi ymmärtää salassa pidettäviksi.

Pelastuslaitoksen tulee varmistaa, että sen henkilökunta (ml. mahdolliset yhteistyökumppanit) sitoutuu pitämään salassa ja käsittelemään huolellisesti saamansa salassa pidettävät potilastiedot ja olemaan käyttämättä niitä muuhun kuin

tämän sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Salassapitovelvollisuus on voimassa myös työntekijän työsopimuksen päättymisen jälkeen.

Salassapitoa, tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevat tarkemmat ehdot ovat liitteessä 13.

Nämä määräykset ovat voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen.

13. YHTEISTOIMINTA

Sen lisäksi, että sopimustasolla ensihoitopalvelun järjestäminen toteutetaan yhteistoiminnassa, toteutetaan yhteistoimintaa hallinnon ja operatiivisen toiminnan eri tasoilla. Keskeisimmät yhteistyön osa-alueet ovat alueen ensihoidon vastuulääkäriin ja pelastuslaitoksen tiivis yhteistoiminta, koulutustoiminta, palvelutasosuunnittelu, hätäkeskisyhteistyö ja vastesuunnittelu, laadunhallinta- ja potilasturvallisuustyö sekä ensihoidon suuronnettomuustyöryhmän toiminta.

Sopijapuolet pitävät erikseen sovitun mukaisesti sekä jommankumman sopijapuolen pyynnöstä tarvittaessa yhteisiä seurantakokouksia valvomaan tämän sopimuksen toteuttamista sekä kehittämään ja koordinoimaan sopijapuolten välistä toimintaa.

Koulutustoiminnan osalta vastuunjako HUS:n ja pelastuslaitoksen välillä on määritelty liitteissä 4, 9 ja 12.

Tämän sopimuksen estämättä ensihoitopalveluja voidaan tarvittaessa järjestää sairaanhoitopiirin sisällä myös yhteistoiminnassa eri sairaanhoitoalueiden, ensihoidon järjestämisalueiden ja pelastuslaitoksen välillä. Tällöin pelastuslaitos huolehtii tuottamiensa palvelujen kustannusten kohdentamisesta eri sairaanhoitoalueiden välillä.

14. VAHINGONKORVAUS

Sopijapuolen vastuu välittömistä vahingoista tämän sopimuksen perusteella on yhteensä enintään 50.000 euroa. Sopijapuolella ei ole oikeutta saada korvausta välillisistä vahingoista.

Mikäli HUS on laillisessa korvausvastuussa kolmanteen tahoon nähden, mutta vahinko on aiheutunut pelastuslaitoksen henkilöstön toiminnasta tai laiminlyönnistä, korvausasia hoidetaan HUS:n prosessien mukaisesti ja HUS:lla on oikeus vaatia korvausta pelastuslaitokselta.

15. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Tähän yhteistoimintasopimukseen tai sen liitteisiin tehdään tarvittaessa muutokset kirjallisesti yhdessä sopimalla. Muutetut kohdat ja liitteet allekirjoitetaan. HUS:n puolesta muutetut liitteet allekirjoittavat sairaanhoitoalueen johtaja ja pelastuslaitoksen osalta pelastusjohtaja/-komentaja. Itse yhteistoimintasopimusta ei tarvitse muuttaa silloin, kun muutokset koskevat vain liitteitä. Lisättäessä uusia liitteitä kesken sopimuskauden allekirjoittaa liitteet kummankin sopijapuolen toimivaltainen viranomainen.

Sopimusasiakirjojen pätemisjärjestys on seuraava:

1. tämä sopimus
2. sopimuksen liitteet.

16. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA IRTISANOMINEN

Tämä yhteistoimintasopimus tulee voimaan 1.1.2021, jonka jälkeen se on voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa päättymään 12 kuukauden irtisanomisajalla.

Tämä yhteistoimintasopimus korvaa voimaan tullessaan Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vuonna 2011 solmitun sopimuksen ensihoitopalvelusta ja ensivastetöinnistä.

Mikäli jompikumpi osapuolista haluaa neuvotella sopimuksen merkittävästä muuttamisesta sopimuksen irtisanomisen välttämiseksi, tulee ehdotus sopimuksen muuttamisesta toimittaa toiselle osapuolelle vähintään kuusi (6) kuukautta ennen sopimuksen irtisanomista.

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen toiminnan järjestämisvastuu siirtyy lainsäädännön tai organisaatiomuutosten johdosta sopimuksen voimassaoloaikana osapuolelta muulle taholle, voivat osapuolet sopia sopimuksen siirrosta uudelle vastuuoorganisaatiolle tai sopia sopimuksen päättymisestä kyseisen vastuunsiirron ajankohdasta alkaen.

17. SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ JA ERIMIELISYYDET

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lainsäädäntöä sen lainvalintasäännöksiä lukuun ottamatta.

Tästä yhteistoimintasopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvottelemalla. Yhteistoimintasopimusta koskevat riidat ratkaistaan hallintoriitana Helsingin hallinto-oikeudessa siltä osin kuin kysymys on julkisen hallintotehtävän hoitamisesta. Yksityisoikeudelliset riita-asiat ratkaistaan vastaajan kotipaikan käräjäoikeudessa ensiasteen tuomioistuimena.

18. ALLEKIRJOITUKSET

Tätä yhteistoimintasopimusta liitteineen on tehty kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

Hyvinkäällä x.x.2020

Raija Kontio
Sairaanhoidon alueen johtaja
Hyvinkään sairaanhoitoalue

Jyrki Landstedt
Pelastusjohtaja
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Sopimuksen liitteet:

- 1 Ensihoitopalvelun yksiköt, ensivasteyksiköt ja henkilöstö
- 2 HUS ensihoidon palvelutasopäätös vuodelle 2020
- 3 HUS ensihoidon palvelusuunnitelma vuodelle 2020
- 4 Sopimusosapuolten vastuut
- 5 Ensihoidon tietojärjestelmän hallinnolliset, toiminnalliset ja kustannusvastuut
- 6 Varautuminen suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin
- 7 Korvaukset ja laskutus
- 8 Raportointi ja toiminnan seuranta
- 9 Henkilöstön kelpoisuus ja osaamisen hallinta
- 10 Vantaan kaupungin suorituksen johtamisen osaprosessi
- 11 Ensihoitopalvelun ajoneuvot ja niiden varustus
- 12 Kustannusvastuutaulukko
- 13 HUS yleinen tietoturvallisuusliite

VD/849/00.01.02.01/2020

JL/JA/KT/JR/MS/HS/TK/AMLF

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii sopimuksen mukaisesti ensihoidosta alueen kunnissa.

Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista ja Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Pelastuslaitosta johtaa johtokunta, jossa on 15 jäsentä alueen kunnista.

Pelastuslaitoksen uusi organisaatio aloitti toiminnan 20.1.2020. Toiminnassa parannetaan suunnitelmallisuutta, tavoitteellisuutta sekä henkilöstöjohtamista. Organisoimisen tavoite on myös siirtyminen prosessimaisesti johdettuun toimintaan.

Suomen ja myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintaan vaikutti suuresti Kiinasta levinnyt Korona-virus. COVID-19 -ristitty virus aiheutti maailmanlaajuisen pandemian ja Suomeen julistettiin poikkeusolot 16.3.2020 ja valmislainsäädäntöä otettiin käyttöön 17.3.2020 alkaen. Pelastuslaitos siirsi valvontakäynnit, turvallisuuskoulutuksen ja muut asiakaskontaktit myöhempään ajankohtaan. Pelastuslaitoksen tehostettu tilanneseuranta alkoi 16.3.2020, tehostettu tilanneseuranta jatkui toukokuun loppuun. Johtokeskukseen oli sijoitettu tilanneseuranta toimii arkipäivinä klo 08-18, muina aikoina tilanneseurannasta vastaa päivystävä päällikkö. Henkilöstöä siirrettiin etätöihin, jotta ihmisten väliset kontaktit vähentyvät. Etätöiden sujumista seuraa resurssikeskus. Poikkeusolot jatkuivat 13.5.2020 asti ja rajoituksia purettiin vähitellen. Kesä-, heinä- ja elokuussa toiminta palautettiin lähes normaaliksi huomioiden lomakausi. Nyt toiminta jatkuu turvallisuus ja hygienian huomioiden lähes normaalisti.

Johtokunta ehti pitää kaksi kokousta ennen pandemiaa. Helmikuun kokouksessa vahvistettiin vuoden 2019 tilinpäätös. Pelastusjohtaja on lähettänyt vuoden 2020 alustavan talousarvion ja toimintasuunnitelman pelastustoimen alueen kuntiin lausunnon, koska johtokunnan maaliskuun kokous ja toukokuun seminaari on peruttu. Johtokunnan toukokuun kokous pidettiin etä- osallistumismahdollisuus huomioiden, samoin elokuun kokous. Johtokunnan pitkäaikainen sihteeri Teija Siurola jäi eläkkeelle 31.8.2020.

SOTE-uudistuksen valmistelua on jatkettu, muun muassa Uudenmaan erillisratkaisusta johtokunta teki lausunnon helmikuun kokouksessa. Parhaillaan on menossa ministereiden esittelykierros Vantaa-Kerava- ja KEUSOTE alueella SOTE-lainsäädäntöä koskien.

Alkuvuoden toiminta ennen poikkeusoloja sujui suunnitelmien mukaisesti ja poikkeusoloissa toimintaa jouduttiin rajoittamaan. Toiminta on vähitellen palautunut lähes normaaliksi.

RISKIANALYYSI JA PALVELUTASOPÄÄTÖS

Uudenmaan alueen pelastuslaitosten yhteinen riskianalyysi on valmistunut. Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös on lähetetty kuntiin lausuntokierrokselle.

VALVONTATOIMINTA

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman tavoitteena on valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen. Valvontasuunnitelmassa määritetään lisäksi osaltaan yhteistoimintaa viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Vuoden 2020 valvonnallisena tavoitteena on pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatiman valvontasuunnitelmaohjeen mukaisen paikallisiin tarpeisiin räätälöidyn valvontasuunnitelman toteuttaminen.

Tarkastelujakson aikana valvontakohteista oli tarkastettu 49% (876/1778). Asuinrakennusten palotarkastuksia oli suoritettu 8 % (71/870). Muita valvontakäyntejä ja asiakirjavalvontaa oli tehty 1930 kpl. Rakentamisen ja maankäytön suunnittelun ohjausta sekä muita lausuntoja ja neuvontaa on annettu 10411 kertaa. Jälkivalvontaan liittyviä päätöksiä oli tehty 293 kpl, ja jälkivalvonta on loppuun saatettu 64%:ssa toimenpiteitä edellyttävistä kohteista. Paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita lähetettiin pientaloihin Vantaalla, Nurmijärvellä, Tuusulassa, Keravalla ja Mäntsälässä 5922 kpl, ja vastauksia saatiin elokuun 20. päivään mennessä 4184 kpl (vastausprosentti 71).

TURVALLISUUSVIESTINTÄTOIMINTA

Turvallisuusviestintätilaisuuksia (koulutus, neuvonta ja valistus) oli järjestetty 31.8. mennessä 295 kpl. Näissä tilaisuuksissa tavoitettiin yhteensä 12 921 henkilöä (3 %). Alkuvuodesta tilaisuuksia toteutettiin 13.3.2020 asti. Mm. kahdeksaluokkalaisten NouHätä! -pelastustaitokampanja toteutettiin ja siihen osallistui 35 alueen koulua. Turvallisuuskouluttajien pitämät NouHätä! -tilaisuudet tavoittivat kaudella yhteensä 2384 nuorta.

Korona-pandemian ja rajoitustoimenpiteiden aktivoiduttua tilaisuuksia voitiin toteuttaa vain satunnaisesti. Toteutetut koulutukset pidettiin pienille ryhmille turvavälit ja muut suojaustoimenpiteet huomioiden. Huhti-kesäkuussa panostettiin turvallisuusviestinnän suunnitteluun, koulutus- ja esitysmateriaalien päivittämiseen sekä ohjeiden ja toimintamallien luomiseen. Lisäksi turvallisuusviestintää toteuttavan henkilöstön perehdytyksiä toteutettiin eri muodoissa.

Elokuussa aloitettiin kokeilu päiväkodin henkilöstölle tarjottavasta Tulikukko-turvallisuuskoulutuksesta Microsoft Teams- alustan kautta lähikoulutuksen vaihtoehtona. Näitä koulutustilaisuuksia pidettiin elokuussa seitsemän kappaletta. Pilotointi jatkuu syyskuussa ja siitä saadut kokemukset käytetään etäkoulutusvaihtoehdon kehittämiseen.

Pelastuslaitos seuraa oppilaitosten ja päiväkotien poistumis- ja sisälletuloharjoittelua sähköisellä harjoitusilmoituslomakkeella. Elokuun loppuun mennessä oppilaitokset olivat ilmoittaneet 60 harjoitusta, 33 poistumista ja 27 sisälletuloharjoitusta. Päiväkodeista ilmoituksia oli tullut 31.8. mennessä 73 kpl, joista poistumisharjoituksia oli 47 ja sisälletuloharjoituksia 26 kpl.

VARAUTUMINEN

Varautuminen pelastuslaitoksella sisältää kaksi päätehtävää; Pelastuslaitoksen oman toiminnan jatkuvuuden turvaaminen sekä alueen kuntien varautumisen tukeminen.

Kuntien varautumiseen liittyen pelastuslaitoksen edustajat ovat osallistuneet asiantuntijoina varautumis- ja valmiusasioihin keskittyviin valmiussuunnittelun johtoryhmien kokouksiin. Varautumistoimiston henkilöstö on osallistunut Järvenpään valmiussuunnitelman uusimistyöryhmän työskentelyyn sekä vastannut Vantaan kaupungin riskianalyysiin tarvittavien tietojen tuottamisesta. Pelastuslaitos on tukenut myös Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän valmiussuunnittelua osallistumalla johtoryhmien kokouksiin.

Kuntien ja pelastuslaitoksen johtamisresursseja on vahvistettu koronatilanteen aikana. Pelastuslaitoksen kunnille tarvittaessa osoitettavien yhteyshenkilöiden tilanne on tarkistettu, ohjeistus päivitetty ja henkilöt koulutettu. Yhteyshenkilöt ovat osallistuneet kuntien johtoryhmien toimintaan kuntien tarpeiden mukaisesti. Vantaa kaupungin johtokeskukseen nimetyt pelastuslaitoksen edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti johtokeskustyöskentelyyn vastuullaan viranomaisyhteistyö ja -raportointi.

Paloasemakohtaista sisäisen turvallisuuden kartoitusta on jatkettu. Kartoitus tehdään Katakri-auditointityökalun pohjalta. Kartoituksen kuuluvat ohjeiden päivitys, kehittämistarpeiden selvittäminen ja niiden toteuttaminen. Työ tehdään yhteistyössä varautumistoimiston, viestihuollon ja teknisten tukipalveluiden kanssa

Varautumistoimisto on ylläpitänyt ja päivittänyt suunnitelmaa väestöhälytinjaestelmän kehittämisestä. Rakennusten purkamisesta johtuen väestöhälyttimien sijoituspaikkoja on tarkistettu. Varautumistoimisto on aloittanut myös kuntien johtohenkilöstön häiriötilanneviestintään liittyvän Secapp-viestijärjestelmän tietojen päivityksen ja vastaa jatkossa kyseisten yhteystietojen ylläpidosta.

Pelastuslaitoksen vastuulle kuuluvan evakuointisuunnitelman päivitystyötä on jatkettu yhteistyössä alueen kuntien ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kanssa. Tämä työ jatkuu vuoden 2020 ajan.

Pelastuslaitos on osallistunut Uusimaa 2020 -harjoituksen suunnitteluun. Harjoitus on siirretty toteutettavaksi vuonna 2021. Lisäksi pelastuslaitos on osallistunut Mäntsälän valmiusharjoituksen suunnitteluun. Harjoitus siirtyi koronatilanteen takia eteenpäin.

Varautumistoimiston henkilöresurssit ovat palautuneet normaaleiksi uuden valmiussuunnittelijan aloitettua virassa 1.6.2020.

PELASTUSTOIMINTA

Korona on vaikuttanut myös toisella vuosikolmanneksella onnettomuuksien määriin, niitä oli 25 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaiken kaikkiaan vuoden 2020 toisen kolmanneksen tehtävämäärä oli 2224, kun niitä edellisenä vuonna oli 2946. Tehtävämäärät vähenivät määrällisesti eniten ensivastetehtävissä 206 (677) ja automaattisen paloilmoittimen tarkastus- ja varmistustehtävissä 361 (516).

Onnettomuuksien henkilövahingot pysyivät samalla tasolla kuin viime vuonna, erilaisissa onnettomuuksissa kuoli 8 henkilöä (7, 2019 ja 11, 2018). Onnettomuuksissa loukkaantuneita oli 225 henkilöä, vuotta aiemmin toisella kolmanneksella loukkaantui 237 henkilöä. Tulipaloissa ei ole menehtynyt alkuvuonna yhtään henkilöä.

Alueellamme sattui kaksi suuronnettomuudeksi luokiteltavaa onnettomuutta, joista merkittävämpi oli Vantaalla K-Raudan ulkovaraston palo. Sen vahinkojen arvoksi arvioitiin 5 M€, mutta pelastuslaitos

onnistui rajoittamaan palon leviämisen myymälärakennukseen, ja siten omaisuusvahinkojen moninkertaistumisen. Lisäksi Lahdenväylällä paloi rekka, jossa vahinkojen suuruudeksi arvioitiin 500 000 €.

Pelastuslaitoksen ensimmäisen kohteeseen saapuneen yksikön toimintavalmiusaika oli 7 minuuttia 52 sekuntia, vuosi sitten vastaava aika oli 8 minuuttia 8 sekuntia. Pelastustoiminnan toimintavalmiusajan tavoite täyttyi ensimmäisen yksikön osalta 70 % (66 %). Keskimääräinen lähtöaika hälytyksestä oli 1:29 (1:30). Pelastuslaitoksesta riippumaton hätäkeskuksen hälytysaika on pysynyt Erican käyttöönoton (kevät 2019) jälkeen selvästi aiempaa suurempana ollen nyt 3:19 (3:12). Vuonna 2018 hälytysajan keskiarvo oli 2:02.

Tahallisten tulipalojen määrä laski 59 (90) edelliseen vuoteen verrattuna.

ENSIHOITOPALVELU

Pelastuslaitos toteuttaa ensihoitopalveluita sekä ensivastetoimintaa sopimuksiin perustuen kaikissa toiminta-alueensa kunnissa. Ensivastesopimus Pornaisten kunnan ensivastetoiminnasta on tehty Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköillä oli tammikuusta elokuun loppuun yhteensä 24264 tehtävää, joka on 6% vähemmän kuin vuonna 2019 (25913). Tehtävien kokonaismäärä laski, mutta tehtävien kestot kasvoivat, koska Covid-19 epäilyn jälkeen ambulanssien pesut veivät aikaa valmiudelta. Yksikköä ei voinut lähettää uudelle tehtävälle ilman kunnollista pesua ja huoltoa, koskien niin autoa kuin henkilökuntaakin.

Pelastuslaitoksen kaikista suorittamista tehtävistä A-tehtäviä oli 8,4 % ja B-tehtäviä 36,3 %. Kiireellisten A- ja B tehtävien osuus on laskenut -1% tammi-elokuun aikana.

Kenttäjohtoyksikön miehitystä on vahvennettu kevään aikana Covid-19 tehtävien vaativuuden sekä altistuneiden seurannan ja raportoinnin takia. Kenttäjohtajan apuna vuorossa oli varakenttäjohtaja, joka toimi myös ensihoidon tilanteenseurannassa.

Mahdollisia Covid-19 epäilyjä oli päivittäin ensihoitoyksiköillä keskimäärin 15-20 maaliskuun jälkeen.

Uhka-, väkivalta- ja vaaratilanneilmoituksia on koko pelastuslaitoksen alueella tehty tänä vuonna 11 kpl. Näistä seitsemässä on käytetty sanallista/henkistä väkivaltaa henkilöstöä kohtaan sekä lievää fyysistä väkivaltaa neljässä. Kaikista on tehty poliisille ilmoitus. Pelastuslaitos muistuttaa henkilöstöä ilmoitusten tekemisen tärkeydestä.

Laatu- ja potilasturvallisuusmittareista HaiPro-ilmoituksia on käsitelty kaikkiaan 47 kpl joka on nyt jo enemmän kuin kokovuonna 2019. HaiPro ilmoitukset ovat erinomainen mittari laadun ja potilasturvallisuuden mittaamisessa ja niistä saatu tieto antaa ensihoidossa työskenteleville ajantasaista palautetta toiminnastaan.

LFE (Learning from Excellence) ilmoituksia on tehty 4 kpl joka on vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Hyvistä käytänteistä ensihoidon toiminnassa voi oppia paljon ja niitä toivotaan ensihoidon työntekijöiden ahkerasti tekevän. Samalla se voi olla kiitos ja kunnioitus mm. kollegan toimintaa kohtaan.

Henkilöstön pakolliset koulutuspäivät vietettiin keväällä etäluentoina, joihin lääkärit ja ensihoitajat valmistelivat aiheista Teams- ja Skype-esityksiä.

Terveystenhuollon opiskelijoiden harjoitteluja rajoitettiin ensihoidossa ja useiden opiskelijoiden valmistuminen viivästyi.

HEMS-YKSIKKÖ

Ennen yliopistosairaanhoitopiirien omistama, nyt valtion omistama FinnHEMS Oy, vastaa yhdeksättä vuotta Suomen lääkärihelikopteritoiminnasta. Tukikohtia on koko maassa kuusi kappaletta.

Vantaan tukikohdan, FinnHEMS 10, lento-operaattorina toimii Skärgårdshavets Helikoptertjänst Ab (SHT), jonka kanssa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tehnyt sopimuksen HEMS-pelastajista. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri vastaa yksikön lääketieteellisestä toiminnasta, lääkäreistä ja lääkintävälineistä.

HEMS-yksikkö toimii vahvuudella 1+5 ja lisäksi paloasemalla on kaksi täysin koulutettua reservimiestä.

HEMS-yksikkö on pystynyt täyttämään lento-operaattorin kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen ehdot sekä FinnHEMS-standardin suositukset.

Maaliskuusta lähtien Korona-epidemia on muuttanut merkittävästi operatiivista- ja koulutustoimintaa sekä tukikohtaelämää. Yksikkö on selviytynyt uudesta tilanteesta tähän asti hyvin.

Hälytysmäärät laskivat yli 11 % verrattuna viime vuoteen (2020 1644, 2019 1848). Peruutusten määrä on kasvussa. Koko toimialueella eniten hälytyksiä tuli Vantaalle 356 ja seuraavaksi eniten Espooseen 311. KUP:n alueelle tuli 42 % kaikista hälytyksistä. Suurin potilasryhmä on elottomat.

TILANNEKESKUS JA VIESTIHUOLTO

Fyysisen turvallisuuden auditointi aloitettiin vuoden alusta. Tarkoitus on auditoida jokainen asema Katakri 2015 tietoturvallisuuden auditointityökalu viranomaisille ja sen 4. osa-alueen ”Fyysinen turvallisuus” kohdan mukaisesti. Työ jatkuu taas koronarajoitusten jälkeen.

Turvallisuusverkon rakentamisen, auditoinnin ja turvallisuus sertifikaatin täyttämisen myötä tilannekeskukseen asennetaan seuraavan jakson aikana Erica-client-pääte, 2kpl RCS-viranomaisverkon operointipäätettä, jotka korvaavat vanhat käytöstä poistuvat DWS-päätteet.

Korona tilanteen vuoksi Teknikontiellä ja Peijaksessa sijaitsevat johtokeskukset päivitettiin tietoteknisesti vaatimusten tasalle.

Tilannekeskuksen työohjeiden päivityskierros saatiin valmiiksi.

TEKNISET PALVELUT

Tekninen toimisto on toiminut normaalisti ja ilman merkittäviä ongelmia koronavirusepidemiasta huolimatta.

Tekninen toimisto on yhdessä Vantaan hankintakeskuksen kanssa suorittanut neljän ambulanssin, johtaja tarkastusautojen yhteensä 22 kpl, sekä sammutushaalareiden ja muiden suojavaarusteiden hankinnat. Lisäksi on täydennetty varastoja suojavaarusteiden ja erilaisten puhdistusaineiden osalta.

Pelastuskeskuksessa sisäiset huonetilajärjestelyt on saatu käyntiin. Järjestelyt tukevat pelastuslaitoksen nykyisen organisaation toimintaa.

Tikkurilan hyvinvointikeskuksen tarveselvityksen päivittämissä pelastuslaitos on mukana ensihoidon päivystystilojen osalta. Hyvinvointikeskukseen ollaan sijoittamassa yksi ensihoitoyksikkö.

Paloasemien sisäisen turvallisuuden auditointi on käynnistynyt.

VIESTINTÄ

Pelastuslaitoksen viestintää on toteutettu tehostetusti maaliskuun puolestavälistä lähtien, kun pandemian vaikutuksesta otettiin käyttöön valmiuslaki ja toimintaa muutettiin erityisesti onnettomuuksien ehkäisyn osalta. Asiakkaille viestinnän keskiössä on ollut kertoa toiminnan muutoksista sekä tukea muiden viranomaisien kuten terveydenhuollon ja valtioneuvoston sekä sisäministeriön viestintää. Henkilöstölle on viestitty muutoksista toimintatavoissa ja rakenteissa ja ydinviestinä on ollut henkilöstön hyvinvoinnin turvaaminen ja taudin leviämisen ehkäiseminen. Akuuteimmassa vaiheessa henkilöstöinfoja koko henkilöstölle pidettiin jopa päivittäin Skypen välityksellä. Sen lisäksi infoja järjestettiin päivittäin työvuoroille ja useamman kerran viikossa eri kohderyhmille. Skypetilaisuuksien keskeisenä tavoitteena on ollut lisätä viestinnän vuorovaikutteisuutta.

Myös sopimuspalokuntien infotilaisuudet käynnistettiin keväällä. Johtokunnalle raportoitiin keväällä keskimäärin kerran viikossa. Kesällä koronatilanteen parantuessa, viestinnässä siirryttiin lähemmäs normaaliajan käytäntöjä.

Onnettomuusviestinnässä jatkotiedotteiden tuottaminen medialle sekä Twitteriin on vakiintumassa osaksi prosessia. Pelastuslaitoksen Facebook-sivulle on tuotettu 123 päivitystä, Instagramiin 55 päivitystä ja Twitteriin 162 päivitystä. Facebook-sivulla on 17 468 seuraajaa, Instagram-sivulla 2508 seuraajaa ja Twitterissä 1228 seuraajaa.

HIKLU-laitosten kanssa on tehty edelleen tiivistä yhteistyötä laatimalla yhteisiä tiedotteita ja sosiaalisen median päivityksiä sekä valmistelemalla viestinnän toimintakortteja suuronnettomuustilanteisiin.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöä oli elokuun 31. päivänä kirjoilla 429 vakituista työntekijää ja erilaisissa sijaisuuksissa 85 työntekijää.

TALOUS

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelma koko laitos

1 000 €	KS 2020	Toteuma 1-8/2020	TOT-% 1-8/2020
LIKEVAIHTO	40 119	26515	66 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	-	76	-
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 006	-1237	62 %
Palvelujen ostot	- 3 552	-2151	61 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	- 5 558	-3387	61 %
HENKILÖSTÖKULUT	- 27 121	-17970	66 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 556	-945	61 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	- 5 884	-3811	65 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-	478	-
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		2	-
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		209	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		690	-

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on vuoden toisella kolmanneksella toteutunut suunnitelmien mukaisesti koronaa lukuun ottamatta. Liiekeylijäämä on ylittänyt talousarvion noin 478 teur.

Tuloslaskelma pelastus ja ensihoito

	PELASTUS			ENSIHOITO		
1 000 €	KS 2020	Toteuma 1-8/2020	TOT-% 1-8/ 2020	KS 2020	Toteuma 1-8/2020	TOT-% 1-8/ 2020
LIKEVAIHTO	29 356	19432	65 %	10 763	7083	66 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	-	74	-	-	3	-
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 521	-859	56 %	- 486	-378	78 %
Palvelujen ostot	- 2 919	-1788	61 %	- 633	-362	57 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	- 4 439	-2647	60 %	- 1 119	-741	66 %
HENKILÖSTÖKULUT	- 18 330	-12153	66 %	- 8 791	-5818	66 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 556	-945	61 %	-	0	-
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	- 5 031	-3238	64 %	- 853	-573	67 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0	523	-	0	-45	-
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		0	-		0	-
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		209	-		0	-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		733	-		-45	-

Pelastustoiminnan osalta liiekeylijäämä elokuun lopussa on noin 523 teur ja ensihoidossa liiekeylijäämä on noin -45 teur.

Toteumaennuste koko laitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos				
1 000 €	TP 2019	TA 2020	TOT-% 1-8/2020	ENNUSTE 2020
TULOT	38 970	40 119	26 592	40 119
MENOT	- 37 387	- 38 563	- 25 169	- 38 817
TOIMINTAKATE	1 583	1 556	1 423	1 302
POISTOT	- 1 250	- 1 556	- 945	- 1 550
LIIKEYLIJÄÄMÄ	334	0	478	-248

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti koronasta aiheutuneista toimenpiteistä huolimatta. Toimintatuotot ovat toteutuneet lähes ennakkoidusti. Toimintamenot ovat alittaneet talousarvion liiketoiminnan muiden kulujen ja poistojen osalta. Toimintamenojen on arvioitu olevan tavanomaista suuremmat koronapandemiaan varautumisen vuoksi.

Pelastustoimessa toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti. Toimintamenoennusteissa on varauduttu koronapandemiaan.

Ensihoidon osalta arvioidaan loppuvuoden olevan liikealijäämäinen sekä Hyshan että HYKS-Peijaksen sairaanhoitoalueella koronapandemiaan varautumisen vuoksi. Alkuvuoden toimintatuotot ovat toteutuneet lähes ennakkoidun mukaisesti sekä Hyshan että HYKS-Peijaksen sairaanhoitoalueilla. Ensihoidossa liiketoiminnan kulut ovat toteutuneet lähes ennakkoidun mukaisesti.

Investoinnit

Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite pelastuslaitoksen investoinneille vuodelle 2020 on 2,3 milj. euroa. Kaudella 1-8/20 on käytetty noin 960 t eur, 42 %. Investointien ennustetaan toteutuvan määrärahojen suuruusina. Kokonaissummasta tilaukset jo tehty 2,145 milj. euron osalta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos - Toiminnalliset tunnusluvut						
Turvallisuuspalvelut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Osavuosi- katsaus 1/2020	Osavuosi- katsaus 2/2020
Valistus ja neuvonta (henk.)	76 427	92 696	61 980	57 470	9 849	12 921
Turvallisuusviestintätilaisuudet	887	933	843	818	227	295
Sosiaalisen median päivitykset (fb, Insta, twitter)		124	505	419	173	341
Mediatiedotteet		16	60	42	8	21
Jatkotiedotteet onnettomuuksista (uusi)				173	87	183
Valvontakäynnit muihin kuin asuinrakennuksiin	1 234	1 501	1 665	1 808	336	876
Valvontakäynnit asuintaloihin ja vastaaviin	2 688	394	453	238	5	71
Asuintalot ja vastaavat, joihin yritettiin valvontakäyntiä	600	184	400	276	-	35
Asuinrakennusten paloturv. itsearviointi lähetetyt	4 234	4 510	5 121	4 698	5 922	5 922
Asuinrakennusten paloturv. itsearviointi vastaanotetut	3 824	4 097	4 518	4 181	4 090	4 184
Havaittujen puutteiden jälkivalvonta	392	443	473	489	199	293
Muut tarkastukset, katselmuksot ja asiakirjavalvonta	3 134	2 665	3 244	1 294	623	1 930
Asiantuntijapalvelut	13 443	20 639	14 745	18 005	5 847	10 411
Pelastuspalvelut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Osavuosi- katsaus 1/2020	Osavuosi- katsaus 2/2020
Tehtävät yhteensä	7 119	8 326	8 022	8 023	2 270	4 494
Tulipalot	716	815	872	849	222	501
Tahallisesti sytytetty palot % kaikista	20 %	22 %	18 %	24 %	36 %	37 %
Palokuolemat	3	2	2	4	-	-
Rakennuspalot	101	140	121	105	27	54
Rakennuspalovaara	174	178	190	186	55	109
Liikenneonnettomuudet	1 066	1 213	1 178	1 253	374	733
Ensivaste	1 552	1 832	1 972	1 985	457	662
Öljyvahingot	165	209	208	202	64	151
Suuronnettomuudet	3	4	1	4	1	3
Onnettomuusvahingot M €	6,3	11,7	4,5	10,3	2,2	9,0
Uhattuna olleen omaisuuden arvo M €	58,9	103,5	74,0	59,1	15,0	59,6
Hems- yksikön tehtävät yhteensä	2 977	2 918	2 407	2 743	792	1 644
joista helikopterilla	1 496	1 433	1 280	1 467	295	719
joista maayksiköllä	1 053	1 076	938	1 048	299	485
Hems-yksikön tehtävät KUP alueella	1 149	1 204	997	1 134	343	695
Tilannekeskus	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Osavuosi- katsaus 1/2020	Osavuosi- katsaus 2/2020
Lähetetyt viestit ja ennakkovaroitukset eri toimijoille (kpl)	6 032	5 554	4 779	4 866	1 594	3 081
Pela sisäiset	5 165	4 665	4 145	4 128	1 380	2 667
Osakaskuntien johdolle	44,0	51,0	53	48	17	31
Muille viranomaisille	410	246	131	86	32	60
Muille Yt-viranomaisille	413	592	450	604	165	323
Ensihoitopalvelut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	Osavuosi- katsaus 1/2020	Osavuosi- katsaus 2/2020
Tehtävät yhteensä	32 522	34 845	35 761	39 528	11 919	• 24 264
A korkeariskinen tehtävä	1 677	1 993	2 067	3 087	981	2 031
B tehtävässä keskiarvo riski	10 413	11 586	11 178	14 115	4 449	8 805
C kiireellinen	15 487	16 632	17 698	17 646	5 052	10 514
D kiireetön	4 582	4 297	4 459	4 471	1 378	2 803
Muut	363	337	359	209	59	111

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 22.9.2020

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä esittelytekstissä esitetty osavuosisiraportti 1.1. -31.8.2020 ja lähettää se alueen kuntiin ja sairaanhoitopiiriin Hyvinkään sairaanhoitoalueelle sekä HYKS-Peijas alueelle tiedoksi.

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Muutoksenhakuohje: muutoksenhakuohje 1, oikaisuvaatimus liikelaitoksen johtokunnalle

Lisätiedot:

Jyrki Landstedt, 050 315 45385, Jorma Alho, 040 718 1884
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 22.9.2020

Kuntalain ja kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin liikelaitosten johtokunnan alaisten viran haltijoiden päätösten osalta otto-oikeus on liikelaitoksen johtokunnalla.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätöspöytäkirjat:

Pelastusjohtaja

§ 26 Merlot Palotarkastus-ohjelmiston laskutusosion hankinta

Pelastusjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta johtokunnan käsiteltäväksi edellä mainittuja päätöksiä ja pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia asioita.

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Muutoksenhakuohje muutoksenhakuohje 3, oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Jyrki Landstedt, puh. 050 314 5385 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

7

Pelastusjohtajan ajankohtaiskatsaus

JL/AMLF

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta

Pelastusjohtajan esitys:

Kuullaan pelastusjohtaja ajankohtaiskatsaus.

Täytäntöönpano: pelastuslaitos

Lisätiedot:

Jyrki Landstedt, puh 050 314 5385, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi